

เอกสารประกอบการสอน

เรื่อง

การตัดเย็บและการซ่อมแซมเสื้อผ้า

รายวิชา การตัดเย็บและการซ่อมแซมเสื้อผ้า ง 31101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

จัดทำโดย

นางรุ่งนภา ธนพิรุณธร

ครู คศ.2 โรงเรียนเทศบาลวัดโชค (ธรรมเสนานีวรคุณ)

สังกัดเทศบาลเมืองโพธาราม จังหวัดราชบุรี

แผนการจัดการเรียนรู้ประจำวิชา

รายวิชา การตัดเย็บและการซ่อมแซมเสื้อผ้า รหัสวิชา ง31101

หน่วยการเรียนรู้ 1 หน่วย

เวลาเรียน 20 ชั่วโมง/ภาคเรียน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมายความสำคัญ อธิบายวิธีการขั้นตอนกระบวนการทำงาน การจัดการงานบ้าน การซ่อมแซมเสื้อผ้าและการตัดเย็บ วิเคราะห์ ขั้นตอน กระบวนการทำงานเลือกใช้ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ให้เหมาะกับงานโดยคำนึงถึง ความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสังคม ลงมือผลิตชิ้นงานตามขั้นตอน กระบวนการทำงาน การนำเสนอผลงานและแนวทางการประกอบอาชีพได้อย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ ทำงานด้วยความ เสียสละและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ของการซ่อมแซมเสื้อผ้า
2. เข้าใจหลักการ วิธีการ ขั้นตอน กระบวนการทำงานมุ่งผลสำเร็จของงาน
3. การเลือกใช้ อุปกรณ์เครื่องมือ ในการตัดเย็บและการซ่อมแซมเสื้อผ้า
4. สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ตามแผนการประเมินและปรับปรุงการทำงาน
5. ประหยัดค่าใช้จ่าย และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

สาระการเรียนรู้

บทที่ 1 เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการตัดเย็บ

- 1.1 รู้จักอุปกรณ์ต่างๆในการตัดเย็บและซ่อมแซมเสื้อผ้า
- 1.2 รู้จักใช้อุปกรณ์ต่างๆในการตัดเย็บและการซ่อมแซม
- 1.3 เก็บอุปกรณ์และรักษาความสะอาดของอุปกรณ์ได้ถูกต้อง

บทที่ 2 การเนา

- 2.1 ความหมายของการเนา
- 2.2 ลักษณะของงานที่ต้องใช้การเนา
- 2.3 รู้จักซ่อมแซมเสื้อผ้าตามชนิดของการชำรุดได้
- 2.4 ปฏิบัติตามขั้นตอนการเนาได้ถูกต้อง

บทที่ 3 การด้น

- 3.1 รู้จักซ่อมแซมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ตามกระบวนการได้
- 3.2 อธิบายประเภทของการด้น
- 3.3 บอกประโยชน์จากการซ่อมแซมเสื้อผ้าได้
- 3.4 อธิบายการด้นได้ถูกต้อง

บทที่ 4 การสอย

- 4.1 ความหมายของการสอยผ้า
- 4.2 รู้จักประเภทของการสอยผ้าและใช้ให้เหมาะกับงานแต่ละประเภท
- 4.3 ตั้งใจในการทำงานและทำงานจนสำเร็จ

บทที่ 5 การปะผ้า

- 5.1. ความหมายของการปะผ้า
- 5.2. รู้จักขั้นตอนการปะผ้าและฝึกปฏิบัติได้ถูกต้อง
- 5.3. เลือกอุปกรณ์ในการทำได้ถูกต้องตามลักษณะของงาน

บทที่ 6 การชุนผ้า

- 6.1 ความหมายของการชุนผ้า
- 6.2 บอกขั้นตอนและปฏิบัติตามขั้นตอนได้ถูกต้อง
- 6.3 ซ่อมแซมเสื้อผ้าด้วยตัวเองตามประเภทของการชำรุดของเสื้อผ้า
- 6.4 ตั้งใจทำงานจนเกิดผลสำเร็จ

บทที่ 7 การเย็บตะเข็บ

- 7.1 ตะเข็บแบบต่างๆที่ควรรู้จัก
- 7.2 สามารถเย็บตะเข็บแบบต่างๆตามลักษณะของงาน
- 7.3 เลือกใช้เครื่องมือในการตัดเย็บและซ่อมแซมเสื้อผ้าได้ถูกต้อง
- 7.4 ประโยชน์ของตะเข็บแบบต่างๆ

บทที่ 8 การติดกระดุม

- 8.1 ประเภทของกระดุมชนิดต่างๆ
- 8.2 ลักษณะที่ใช้กระดุมให้เหมาะกับงานแต่ละประเภท
- 8.3 ประโยชน์ของการใช้เครื่องเกาะเกี่ยวประเภทกระดุม
- 8.4 ความตั้งใจในการทำงานและทำงานจนสำเร็จ

บทที่ 9 การติดตะขอ

- 9.1 ความหมายของเครื่องเกาะเกี่ยวประเภทตะขอ
- 9.2 ประเภทของตะขอชนิดต่างๆ
- 9.3 ลักษณะของการใช้ตะขอเกาะเกี่ยวแต่ละประเภทให้เหมาะกับงาน
- 9.4 รู้จักกระบวนการทำงานและทำงานจนเกิดผลสำเร็จ

บทที่ 10 การเปลี่ยนขอบยางยึดกางเกงหรือกระโปรง

- 10.1 สามารถเปลี่ยนยางยึดขอบกางเกงหรือขอบกระโปรงได้
- 10.2 เลือกใช้อุปกรณ์ในการเปลี่ยนยางยึดที่ขอบกางเกง ขอบกระโปรงได้ถูกต้อง
- 10.3 นำกางเกงหรือกระโปรงที่ชำรุดมาซ่อมแซมแก้ไขได้ด้วยตนเอง

บทที่ 11 การปักผ้า

- 11.1 ความหมายของการปักผ้า
- 11.2 เลือกอุปกรณ์เครื่องมือในการปักผ้าได้ถูกต้อง
- 11.3 รู้จักวิธีการปักผ้าแบบต่างๆ
- 11.4 การตกแต่งเสื้อผ้าให้เกิดความสวยงามขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ศึกษาเอกสารประกอบการสอน การตัดเย็บและการซ่อมแซมเสื้อผ้า
2. ร่วมกันอภิปรายเนื้อหาตามใบงาน และแบบฝึกหัดในชั้นเรียน
3. ฝึกปฏิบัติตามขั้นตอน และวิธีการทำงาน
4. ฝึกให้มีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์
5. ครูผู้สอนสรุปเพิ่มเติม

สื่อการเรียนการสอน

1. สื่อประกอบการสอน
2. แผนภูมิ
3. ใบงาน
4. แบบฝึกหัด
5. แผ่นโปรแกรมภาพเคลื่อนไหวจำลอง เรื่อง การซ่อมแซมเสื้อผ้าแบบต่างๆ
6. เครื่องคอมพิวเตอร์

การวัดผลและการประเมินผล

การวัดผล

1. คะแนนระหว่างภาคเรียน	60	คะแนน
ประกอบด้วย		
- ความสนใจในการเรียน	10	คะแนน
- แบบฝึกหัดท้ายบท, ใบงาน	10	คะแนน
- การฝึกปฏิบัติในเวลาเรียน	10	คะแนน
- ความสำเร็จของงาน	20	คะแนน
- การดูแลรักษาความสะอาดหลังการปฏิบัติงาน	10	คะแนน
2. คะแนนสอบปลายภาคเรียน	40	คะแนน

การประเมินผล

80 – 100	= 4
76 – 79	= 3.5
70 – 75	= 3
66 – 69	= 2.5
60 – 65	= 2
56 – 59	= 1.5
50 – 55	= 1
0 – 49	= 0

แผนการจัดการเรียนรู้

ประจำบทที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การเนา

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐานการเรียนรู้ มฐ. ง 1/1 ง 1/2

1. สาระสำคัญ

เสื้อผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันเมื่อเกิดการชำรุด เราควรซ่อมแซมเพื่อให้ใช้ได้อีก เป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- อธิบายวิธีการซ่อมแซมเสื้อผ้า เรื่องการเนาได้ถูกต้อง
- บอกข้อดีของการซ่อมแซมเสื้อผ้าและข้อเสียของการไม่ซ่อมแซมเสื้อผ้าได้
- อธิบายการซ่อมแซมเสื้อผ้าและบอกขั้นตอนในการซ่อมแซมเสื้อผ้าตามชนิดของการชำรุดของเสื้อผ้าได้

3. สาระการเรียนรู้

- ความหมายของการเนา
- ลักษณะของงานที่ต้องใช้การเนา
- รู้จักซ่อมแซมเสื้อผ้าตามชนิดของการชำรุดได้
- ปฏิบัติตามขั้นตอนการเนาได้ถูกต้อง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูและนักเรียนสนทนาถึงการชำรุดของเสื้อผ้าแบบต่างๆที่จะเกิดขึ้น เช่น กระดุมหลุด ชายเสื้อหลุด ชายกระโปรงหลุด รอยขาด ฯลฯ การเนาเป็นพื้นฐานการซ่อมแซมเสื้อผ้า
2. ศึกษาจากเอกสารประกอบการสอนบทที่ 2 และ คู่มือการใช้สื่อ โปรแกรม ภาพเคลื่อนไหวจำลอง เรื่อง การซ่อมแซมเสื้อผ้าแบบต่างๆ
3. ร่วมกันอภิปรายถึงข้อดีของการซ่อมแซมเสื้อผ้าและข้อเสียของการไม่ซ่อมแซมเสื้อผ้า เพื่อให้เห็นความสำคัญ
4. ศึกษาและฝึกปฏิบัติเรื่องการเนาตามขั้นตอน โดยใช้เศษผ้าและอุปกรณ์ต่างๆ ในการตัดเย็บและปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง
5. สรุปเน้นการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
6. ทำแบบฝึกหัดท้ายบท

5. สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารประกอบการสอน
2. อุปกรณ์ต่างๆ เช่น เศษผ้า เข็ม ด้าย กรรไกร
3. แบบฝึกหัดท้ายบท
4. ตัวอย่างสำเร็จ
5. ใบงาน
6. แผ่นโปรแกรมภาพเคลื่อนไหวจำลอง เรื่อง การซ่อมแซมเสื้อผ้าแบบต่างๆ
7. เครื่องคอมพิวเตอร์

6. การวัดผลและการประเมินผล

1. จากพฤติกรรมการสนใจในระหว่างเรียน
2. การเตรียมอุปกรณ์ต่างๆในการเย็บ
3. ผลงานสำเร็จ
4. ใบงาน
5. จากการทำแบบฝึกหัดท้ายบท

บทที่ 2

การเนา

การซ่อมแซมเสื้อผ้า เป็นการนำเสื้อผ้าที่ชำรุดกลับมาใช้ได้อีกเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ในการซ่อมแซมเสื้อผ้าก็มีหลายวิธีด้วยกัน การเนาก็เป็นพื้นฐานของการเริ่มต้นในการเย็บผ้าด้วยมือ

การเนา คือ การเย็บผ้าให้ติดกันชั่วคราวเพื่อไม่ให้ผ้านั้นเคลื่อนที่จากจุดหมายที่ต้องการช่วยในการเย็บตะเข็บถาวรให้ง่ายขึ้น เมื่อเย็บตะเข็บถาวรเสร็จแล้วเราจึงดึงด้ายที่เนาออก การเนาที่ใช้ในงานตัดเย็บมีหลายแบบคือ

1. การเนาเท่ากัน
2. การเนาไม่เท่ากัน
3. การเนาเฉลี่ยง
4. การเนาแบบช่างเสื้อชาย

วัสดุอุปกรณ์

1. เศษผ้า
2. เข็มมือเย็บผ้าเบอร์ 9
3. ด้าย
4. กรรไกร

ภาพที่ 2.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

1. การเนาเท่ากัน

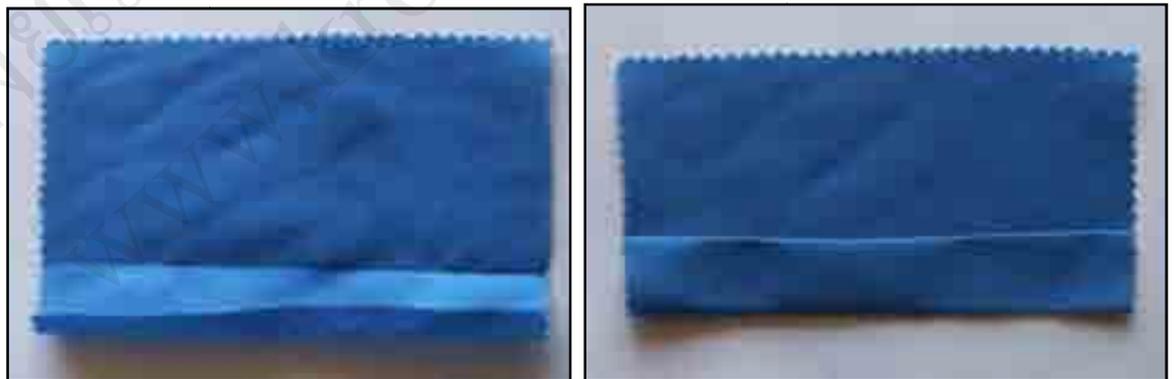
ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ร้อยด้ายยาวพอสมควรแล้วขมวดปลายด้ายข้างหนึ่งให้เป็นปม

ภาพที่ 2.2 การร้อยด้ายและผูกปม

2. นำผ้าที่ต้องการเนาวางซ้อนกันหรือพับริมผ้าที่จะเนาเข้ามาประมาณ 1 ซม. แล้วพับอีกครั้งหนึ่งกว้าง 2 ซม. โดยให้ริมผ้าที่พับไว้ครั้งแรกอยู่ด้านในรีดให้เรียบ

ภาพที่ 2.3 การเตรียมผ้าก่อนการเนา

3. แทงเข็มจากข้างล่างขึ้นอยู่ด้านบน แล้วแทงเข็มลงและซ้อนขึ้นบนผ้าให้ได้ ระยะเท่ากันทั้งด้านบนผ้าและด้านใต้ผ้า เสมอเป็นแนวตรงห่าง จากริมผ้า 1 ซม.

ภาพที่ 2.4 ขั้นตอนการเนาผ้า

4. ทำเช่นนี้ไปจนจบปลายผ้าอีกด้านหนึ่งแทงเข็มลงแล้วขมวดปม

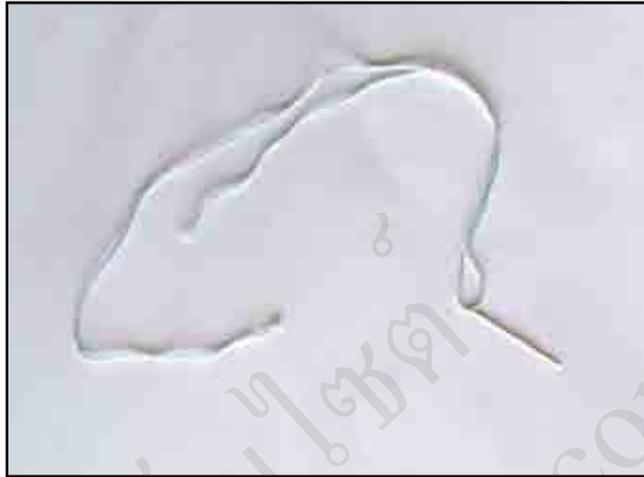

ภาพที่ 2.5 ผ้าที่ทำการเนาเสร็จแล้ว

2. การเนาไม่เท่ากัน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ร้อยด้ายยาวพอสมควรแล้วขมวดปลายด้ายข้างหนึ่งให้เป็นปม

ภาพที่ 2.6 การร้อยด้ายและผูกปม

2. นำผ้าที่ต้องการเนาวางซ้อนกันหรือพับริมผ้าที่จะเนาเข้ามาประมาณ 1 ซม. แล้วพับอีกครั้งหนึ่งกว้าง 2 ซม. โดยให้ริมผ้าที่พับไว้ครั้งแรกอยู่ด้านในรีดให้เรียบ

ภาพที่ 2.7 การเตรียมผ้าก่อนการเนา

3. การเนาแบบนี้ฝีเข็มถี่และห่างสลับกัน ฝีเข็มห่างอยู่ด้านบนหรือด้านถูกของผ้า ช่วยให้เห็นเส้นยาวเป็นแนว เพื่อเย็บตะเข็บตามแนวที่เนาได้ง่าย

ภาพที่ 2.8 ขั้นตอนการเนาผ้า

4. ทำเช่นนี้ไปจนจบปลายผ้าอีกด้านหนึ่งแทงเข็มลงแล้วขมวดปม

ภาพที่ 2.9 ผ้าที่ทำการเนาเสร็จแล้ว

3. การเนาเจี๊ยง

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ร้อยด้ายยาวพอสมควรแล้วขมวดปลายด้ายข้างหนึ่งให้เป็นปม

ภาพที่ 2.10 การร้อยด้ายและผูกปม

2. นำผ้าที่ต้องการเนาวางซ้อนกันหรือพับริมผ้าที่จะเนาเข้ามาประมาณ 1 ซม. แล้วพับอีกครั้งหนึ่ง กว้าง 2 ซม. โดยให้ริมผ้าที่พับไว้ครั้งแรกอยู่ด้านในรีดให้เรียบ

ภาพที่ 2.11 ขั้นตอนการเนาผ้า

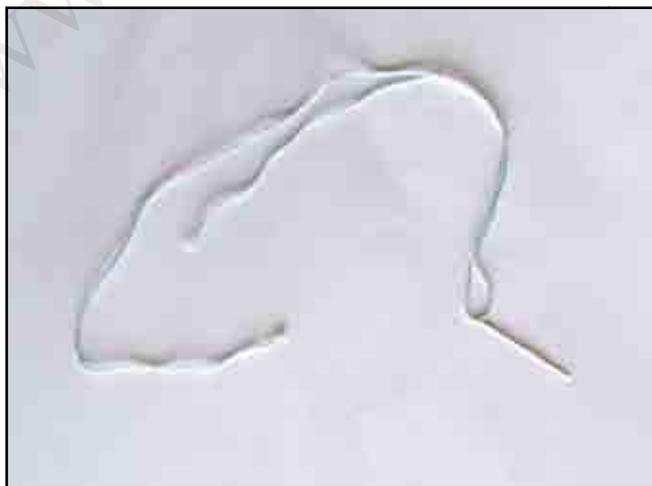
3. การเนาแบบนี้ฝีเข็มทแยงไปมา มักจะใช้เนาผ้าสองชั้นให้ติดกัน การเนาผ้ารองในให้ติดกับผ้า ตัวนอก เช่น ปกเสื้อ สาบเสื้อ เนายิดรังคุดมกุ้นด้วยผ้าเพื่อกันไม่ให้รังคุดมแยก

ภาพที่ 2.12 ผ้าที่ทำการเนาเสร็จแล้ว

4. การเนาแบบช่างเสื้อชาย ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ร้อยด้ายยาวพอสมควรแล้วขมวดปลายด้ายข้างหนึ่งให้เป็นปม

ภาพที่ 2.13 การร้อยด้ายและผูกปม

2. นำผ้าที่ต้องการเนาวางซ้อนกันหรือพับริมผ้าที่จะเนาเข้ามาประมาณ 1 ซม. แล้วพับอีกครั้งหนึ่งกว้าง 2 ซม. โดยให้ริมผ้าที่พับไว้ครั้งแรกอยู่ด้านในรีดให้เรียบ

ภาพที่ 2.14 การเตรียมผ้าก่อนการเนา

3. การเนาโดยให้ฝีเข็มห่าง-ถี่เป็นระยะคือการเนาที่ใช้ฝีเข็มยาว 1 ครั้ง ฝีเข็มสั้น 2 ครั้ง การใช้ฝีเข็มถี่ห่างมากน้อยเพียงใด ให้พิจารณาจากลักษณะผ้าที่ใช้ การเนาแบบนี้มักใช้เป็นเส้นแสดงแนวกลางหน้า กลางหลังของเสื้อและกระโปรง

ภาพที่ 2.15 ขั้นตอนการเนาผ้า

ภาพที่ 2.16 ผ้าที่ทำการเนาเสร็จแล้ว

เผยแพร่บนเว็บไซต์
www.kroobannong.com

แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ความหมายของการเนา
2. ประโยชน์ของการเนา
3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเนา

